

รายงานผลการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอก
ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กลุ่มงานจริยธรรม
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ของชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬากับการศึกษาทุกระดับ การเสนอนโยบายและแผน สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา และการประเมินผลการจัดการศึกษา โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและกีฬากับการศึกษา ทุกระดับ รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและแผนในการสนับสนุนทรัพยากรด้านการศึกษาของชาติ
๒. ประสานการจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ
๓. วิจัยและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา การพัฒนาเครือข่าย การเรียนรู้และภูมิปัญญาของชาติ ตลอดจนรวบรวมและพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนา นโยบายและแผนการศึกษาของชาติ
๔. ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ
๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษา
๖. ปฏิบัติงานอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งมีรูปแบบการมีส่วนร่วมที่ หลากหลาย อาทิ การสัมมนา การเสวนา การประชุมระดมความคิดเห็น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดเวที วิชาการ การแต่งตั้งเป็นคณะทำงานต่าง ๆ อาทิ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ โรงแรมรอยัล พลา คลิฟ บีช จังหวัดระยอง โดยมีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

๑. ประเด็นการมีส่วนร่วม

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง สิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๔๒ รับฟังสภาพปัญหาการดำเนินงาน ระดมความคิดเห็น และ หาแนวทางในการบริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ โดยให้ความสำคัญกับผู้ขออนุญาต ผู้จัดการศึกษา และ ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๔๒

๒. ข้อมูลผู้มีส่วนร่วม

ผู้มีส่วนร่วมในการประชุมครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา เจ้าหน้าที่หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของศูนย์การเรียนรู้ บ้าน โรงเรียน บุคลากรทางการศึกษาภาครัฐ องค์กรเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมณฑล จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี และจังหวัดปราจีนบุรี

๓. ผลจากการมีส่วนร่วม

ที่ประชุมอภิปรายเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา ๑๒ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษา โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ สรุปได้ ดังนี้

๑. บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ตามมาตรา ๑๒ ไม่เพียงพอสำหรับถ่ายทอดให้แก่บุคลากรของศูนย์การเรียนรู้หรือประชาชนทั่วไป

๒. การตีความข้อกฎหมายเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติ และแนวทางปฏิบัติในการรับบุคคลเข้าศึกษาในศูนย์การเรียนรู้ยังมีความไม่ชัดเจน

๓. แนวทางปฏิบัติในการเรียกเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาจากผู้เรียน ผู้ประกอบการยังไม่ชัดเจน

๔. เงินอุดหนุนจากภาครัฐเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้ยังไม่เพียงพอ

๕. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศูนย์การเรียนรู้ควรวางแผนการวัดและประเมินผลผู้เรียนร่วมกัน

๖. ควรโอนอำนาจการกำกับดูแลจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ไปเป็นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๗. ศูนย์การเรียนรู้ควรเน้นการจัดการศึกษาแบบการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และนำรูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้ในประเทศที่พัฒนาแล้วมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา

นอกจากนี้ ยังเปิดให้มีการอภิปรายและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา ๑๒ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ สรุปได้ ดังนี้

๑. มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดสิทธิประโยชน์แก่ผู้จัดการศึกษา ตามมาตรา ๑๒ แต่แนวทางปฏิบัติในปัจจุบันยังไม่ตอบสนองต่อแนวทางตามที่กฎหมายกำหนด จึงส่งผลให้ผู้จัดการศึกษายังไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ในการจัดการศึกษาอย่างเป็นธรรม

๒. ควรมีกลไกในการผลักดันให้ภาคธุรกิจและสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น

๓. ความเข้าใจที่ไม่ตรงกันระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานผู้ปฏิบัติในเรื่องกฎกระทรวงและคู่มือประกอบการดำเนินการ ส่งผลสำคัญให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๔. ระบบการวัดและประเมินผล และหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่กำหนด ควรปรับให้มีความเหมาะสมกับบริบทและความต้องการของผู้จัดการศึกษาแต่ละประเภท

๕. การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกลับมาเป็นกำลังสำคัญของสถานประกอบการ ควรสร้างความยืดหยุ่นในหลักสูตรการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

๖. การสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในรูปแบบบุคคล ผู้จัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานด้านนโยบาย

๗. หลักการเทียบเคียงอายุของผู้เรียน ไม่ควรนำมาใช้กับนิยามของ “ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา” เพราะไม่ตรงตามเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์การเรียน และยังไม่ตอบโจทย์การจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

๘. การกำหนดจำนวนของผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการขออนุญาตจัดตั้งศูนย์การเรียน ควรจะมีการควบคุมเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับการจัดการศึกษาในแต่ละรูปแบบ

๙. ไม่มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้จัดการศึกษาในศูนย์การเรียนเป็นการเฉพาะ ดังเช่น กฎหมายว่าด้วยการศึกษาของเอกชน ส่งผลให้ผู้ที่จะขอเข้าอนุญาตจัดการศึกษาที่หลากหลายและมีจำนวนมากอาจไม่มีคุณสมบัติตามความต้องการและเหมาะสมได้

๑๐. การพิจารณาเงินอุดหนุน หรือให้สิทธิประโยชน์ในการจัดการศึกษา ควรต้องพิจารณาถึงปัจจัยร่วมอื่น ๆ เพื่อกำหนดอัตราการจัดสรรหรือสัดส่วนในแต่ละประเภทเงินอุดหนุน ที่จะสามารถเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนในแต่ละประเภทได้อย่างแท้จริง

๑๑. กำหนดบทบาทความรับผิดชอบที่ชัดเจนในส่วนของผู้ดูแล ผู้ที่ประสงค์จัดการศึกษา ตามมาตรา ๑๒ โดยอาจให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือ สำนักงาน กศน.

๑๒. กระทรวงศึกษาธิการควรปรับเปลี่ยนทัศนคติ โดยมอบความไว้วางใจให้แก่ผู้ประสงค์จัดการศึกษาของศูนย์การเรียน เนื่องจากการจัดการศึกษาโดยศูนย์การเรียนเป็นส่วนที่มาเติมเต็มการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่สามารถจัดการศึกษาให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มผู้เรียนได้

๑๓. ควรขยายขอบเขตนิยามคุณสมบัติผู้เรียนอื่น ให้สามารถเข้ารับการศึกษาในรูปแบบของศูนย์การเรียนได้ นอกเหนือจากกลุ่มผู้เรียนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จะดำเนินการรวบรวมสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะจากการประชุม และนำเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษา เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายและการปรับปรุงกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องต่อไป

การติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาลงพื้นที่ประชุมติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นการส่งเสริมให้สถานศึกษานำร่องในระดับอาชีวศึกษาและโรงเรียนเอกชนนอกระบบ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน/หลักสูตรฝึกอบรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๑. ประเด็นการมีส่วนร่วม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ในการส่งเสริมให้วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๔ แห่ง พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปวช. และปวส. ให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) โดยมีการร่วมประชุมหารือ เยี่ยมชมการจัดการเรียนการสอน/การเรียนรู้ของนักศึกษา รับฟังการนำเสนอความก้าวหน้าในการพัฒนาหลักสูตร และให้ข้อคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรฯ ให้แก่ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และวิทยาลัยเครือข่าย

วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม เป็นหนึ่งในศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management: CVM) ที่มีความโดดเด่นในสาขานำร่องแม่พิมพ์ ซึ่งเป็นงานหนึ่งของงานด้านเทคนิคการผลิต เกี่ยวกับการทำแม่พิมพ์ทุกชนิด ตั้งแต่แม่พิมพ์ทำด้วยมือไปจนถึงการเขียนแบบ การออกแบบผลิตด้วยคอมพิวเตอร์ รวมถึงเรียนรู้เรื่องของวัสดุต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ทำแม่พิมพ์ นอกจากนี้ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงครามยังได้นำแนวคิดและกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรตาม NQF ไปใช้ขยายผลการพัฒนาหลักสูตรในทุกสาขาวิชาที่เปิดสอนในวิทยาลัย โดยมีสาขาขยายผลมีรายวิชาที่น่าสนใจ อาทิ การออกแบบและผลิตด้วยเครื่องพิมพ์สามมิติ ซึ่งสนับสนุนมาตรฐานอาชีพนักออกแบบของเล่น รายวิชางานเชื่อมอาร์กด้วยลวดเชื่อมหุ้มฟลักซ์ ซึ่งสนับสนุนมาตรฐานอาชีพช่างเชื่อมอาร์กโลหะด้วยมือ

๒. ข้อมูลผู้มีส่วนร่วม

ผู้มีส่วนร่วมในการประชุมติดตามการดำเนินงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่าน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และวิทยาลัยเครือข่ายที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๓. ผลจากการมีส่วนร่วม

ผลจากการมีส่วนร่วมในการประชุมติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ครั้งที่ ๑ ณ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม สรุปได้ดังนี้

๓.๑) หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระดับ ๒ - ๕ สาขาแม่พิมพ์โลหะและสาขาแม่พิมพ์พลาสติก หลักสูตรระดับ ปวช. จำนวน ๑๒ วิชา ๘ อาชีพ และหลักสูตรระดับ ปวส. จำนวน ๙ วิชา ๗ อาชีพ

๓.๒) หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ

๑. อุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์สายงานแม่พิมพ์โลหะ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) หลักสูตรระดับ ปวช. จำนวน ๑๒ วิชา ๘ อาชีพ และหลักสูตรระดับ ปวส. จำนวน ๙ วิชา ๗ อาชีพ

๒. อุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์สายงานแม่พิมพ์ฉีดพลาสติก สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) หลักสูตรระดับ ปวช. จำนวน ๑๒ วิชา ๘ อาชีพ และหลักสูตรระดับ ปวส. จำนวน ๙ วิชา ๗ อาชีพ

๓.๓) การพัฒนาครูและบุคลากรตามหลักสูตรที่ปรับใหม่ (องค์ความรู้) ครูและบุคลากรสาขาวิชาช่างกลโรงงาน เทคนิคการผลิต และเทคโนโลยีแม่พิมพ์ ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเข้มข้นและผู้เชี่ยวชาญในอาชีพจากสถานประกอบการ ร่วมกับ อ.กรอ.อศ. กลุ่มอาชีพแม่พิมพ์

๓.๔) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นการฝึกปฏิบัติตามมาตรฐานอาชีพ (UOC/EOC) ใช้วิธีจัดการเรียนรู้แบบ Active learning Project base Problem base เป็นต้น

๓.๕) การรับรองสมรรถนะ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงครามได้รับการประเมินเป็นองค์กรที่มีหน้าที่รับรองบุคคลตามมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ และดำเนินการทดสอบรับรองมาตรฐานวิชาชีพอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ตามมาตรฐานของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาสรุปผลการประชุมและนำผลการรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ประกอบการมาขยายผลสู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อเพิ่มเติมความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในปัจจุบันและอนาคต อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย รวมถึงการกำหนดแนวทางการพัฒนากำลังคนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

การจัดเวทีวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการจัดเวทีนโยบายสาธารณะด้านการศึกษา ภายใต้โครงการพัฒนาระบบกลไกการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ของภาคประชาชนเพื่อการปฏิรูปการศึกษาและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้รองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับใหม่

๑. ประเด็นการมีส่วนร่วม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้นำเสนอประเด็นด้านการศึกษาที่มีผลมาจากการสำรวจ “ประเด็นด้านการศึกษาที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุด” และ “ประเด็นหลักในการขับเคลื่อนด้านการศึกษาของพื้นที่ในปัจจุบัน” จำนวน ๗๗ จังหวัด ประกอบกับผลการศึกษาจากการลงพื้นที่ใน ๔ ภูมิภาค ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และได้จัดทำเป็นประเด็นนโยบายสาธารณะด้านการศึกษาจำนวน ๒ ประเด็น

๑. การสร้างหลักประกันการเข้าถึงการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Equitable access to education for career)
๒. การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนทุกช่วงวัย (Establishing an environment that promotes lifelong learning for people of all ages)

๒. ข้อมูลผู้มีส่วนร่วม

หน่วยงาน สมัชชาการศึกษาระดับภูมิภาค

ภาคีเครือข่ายการศึกษา สมัชชาการศึกษา สภาการศึกษาจังหวัด หรือที่มีชื่อเรียกอย่างอื่น ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด หรือผู้แทนภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน ภาคประชาสังคม หรือภาคีเครือข่ายการศึกษาของจังหวัด คณะทำงานของจังหวัด ผู้บริหาร คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

หน่วยงาน สมัชชาการศึกษาระดับชาติ

สมาคมสภาการศึกษาทางเลือกไทย, สมาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย, สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแพทย์นานาชาติแห่งประเทศไทย (IFMSA), ภาคิเพื่อการศึกษาไทย, มูลนิธิและภาคเอกชน เป็นต้น

๓. ผลจากการมีส่วนร่วม

ผลจากการมีส่วนร่วมในจัดเวทีนโยบายสาธารณะด้านการศึกษา มีดังนี้

๓.๑) เกิดการรวมตัวเพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ ในบริบทของประเทศไทย เช่น สมัชชาการศึกษาจังหวัด สภาการศึกษาจังหวัด ภาคิปฏิรูปการศึกษา สภาส่งเสริมการเรียนรู้ คณะกรรมการระดับจังหวัด หรือคณะบุคคลที่มีชื่อเรียกอย่างอื่น ซึ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมสะท้อนบริบท ความต้องการ และอัตลักษณ์เชิงพื้นที่

๓.๒) สร้างการรับรู้ สร้างแนวทางต้นแบบ ส่งเสริมการความร่วมมือในการจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ ใกล้เคียง หรือระดับจังหวัดอื่น ๆ

๓.๓) การปรับปรุงสภาพแวดล้อม แก้ไขจุดบกพร่อง หรือส่งเสริมอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ สู่แนวทางนโยบายสาธารณะขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่/จังหวัด/ชาติ

๓.๔) สร้างเครือข่ายคณะทำงานฯ ร่วมกันในระดับพื้นที่/จังหวัด/ชาติ

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

๔.๑) การสร้างเจ้าภาพร่วมการดำเนินงานความร่วมมือในการจัดการศึกษาระดับภูมิภาค/ระดับจังหวัด

๔.๒) การสร้างเครือข่ายการดำเนินงานหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน ภาคิเครือข่ายการศึกษาในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่

๔.๓) การสร้างระบบกลไกการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ของภาคประชาชนได้รับการขยายผลในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับตำบล ระดับจังหวัด ระดับภาค หรือระดับชาติ เพื่อปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ขับเคลื่อนด้านการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และภารกิจของหน่วยงาน

การศึกษาวิจัย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาองค์ความรู้ประเด็นกำลังคนสมรรถนะสูงด้วยกระบวนการห้องปฏิบัติการทางนโยบาย (Policy Lab) เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการนำมาใช้ประกอบการทบทวนแผนการศึกษาแห่งชาติฯ ในการดำเนินงานเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยรายละเอียดดังนี้

๑. ประเด็นการมีส่วนร่วม

การศึกษาองค์ความรู้ ประเด็น “กำลังคนสมรรถนะสูง” ได้เลือกใช้กระบวนการห้องปฏิบัติการทางนโยบาย (Policy Lab) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นกลุ่มผู้ใช้ ผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนผู้ใช้บริการ ทั้งนี้ วิธีการดังกล่าวมีการใช้เครื่องมือกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ร่วมกับเครื่องมืออื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมสภาพปัญหา และมีแนวทางการแก้ไข การพัฒนา และข้อเสนอต่าง ๆ ที่ตรงกับปัญหาและตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ในการดำเนินงานได้กำหนดพื้นที่ทำการศึกษา ๖ พื้นที่ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ชัยนาท กาญจนบุรี สระแก้ว ชุมพร และร้อยเอ็ด

๒. ข้อมูลผู้มีส่วนร่วม

ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการศึกษาองค์ความรู้ ประเด็น “กำลังคนสมรรถนะสูง” คือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ประกอบด้วย ๕ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ๑ หน่วยงานภาครัฐ (ศึกษาธิการจังหวัด/ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/แรงงานจังหวัด/พาณิชย์จังหวัด/สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด) กลุ่มที่ ๒ ผู้ใช้กำลังคน (สภาหอการค้า/สภาอุตสาหกรรม/สถานประกอบการ) กลุ่มที่ ๓ ผู้เรียน (มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา/อุดมศึกษา) กลุ่มที่ ๔ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู และกลุ่มที่ ๕ ภาคประชาสังคม

๓. ผลจากการมีส่วนร่วม

จากการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา (มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๖) ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านกำลังคนสมรรถนะสูงในพื้นที่จังหวัดชัยนาทและชุมพร ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านกำลังคนสมรรถนะสูงของพื้นที่ ลักษณะกำลังคนสมรรถนะสูงที่พื้นที่ต้องการ รวมถึงสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขที่แต่ละพื้นที่ดำเนินการอยู่

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

ผลจากการมีส่วนร่วมของทั้ง ๖ พื้นที่ จะถูกนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นแนวทางการพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูงของแต่ละพื้นที่ และแนวทางการพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูง ซึ่งจะถูกนำไปใช้ประกอบการ ทบทวนและปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ นอกจากนี้ ผลที่ได้จากการถอดบทเรียนการ ลงพื้นที่จากการนำกระบวนการ Policy Lab ไปใช้ จะถูกนำไปประยุกต์ต่อการดำเนินงานครั้งต่อไป

การประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดการประชุม เรื่อง แนวทางการจัดสรรทรัพยากรเพื่อเพิ่มโอกาส ในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๖ ณ โรงแรมเซ็นทารา อุบล จังหวัด อุบลราชธานี

๑. ประเด็นการมีส่วนร่วม

ประเด็นหลักในการประชุม คือ การจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัว เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสการ เรียนรู้ ปัจจุบันอัตราเงินอุดหนุนรายหัวได้รับการปรับเพิ่มจากที่ไม่ได้ปรับมากกว่า ๑๐ ปี โดยที่ประชุมคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบให้ปรับตามข้อเสนอของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทั้งหมด ๔ รายการ ได้แก่ ๑) ค่าจัดการ เรียนการสอน ๒) ค่าอุปกรณ์การเรียน ๓) ค่าเครื่องแบบ และ ๔) ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่วนค่านั่งสือ เรียนคงอัตราเดิม และจะปรับเพิ่มอย่างต่อเนื่องอีก ๔ ปี ลักษณะขั้นบันได ถือเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มศักยภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรม ให้กับผู้เรียนในแต่ละระดับได้อย่างเหมาะสม เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และ ลดความ เหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย

การประชุมครั้งนี้ มีการนำเสนอข้อมูล “การปรับอัตราเงินอุดหนุนรายหัวสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน” และการอภิปราย เรื่อง “การจัดสรรทรัพยากรเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ” โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับ ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๒ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔ ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัดอุบลราชธานี

นอกจากนี้ ยังมีการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นและนำเสนอรูปแบบและวิธีการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่บางรายการอาจเหมาะสมที่จะอุดหนุนเป็นรายหัว แต่บางรายการอาจต้องสนับสนุนในลักษณะเหมาจ่ายให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน รวมถึงวิธีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการ การกำกับติดตามเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการยกระดับคุณภาพการศึกษา

๒. ข้อมูลผู้มีส่วนร่วม

ผู้มีส่วนร่วมในการประชุมหารือแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัว ประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๒ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔ ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. จังหวัดอุบลราชธานี ผู้บริหารสถานศึกษาคูครูและบุคลากรทางการศึกษาจากหน่วยงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ผลจากการมีส่วนร่วม

ผู้แทนจากหน่วยการศึกษาต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเห็นในทิศทางเดียวกันว่า ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนต่ำกว่าค่าใช้จ่ายจริง และเสนอให้ทบทวนการเพิ่มเงินอุดหนุนครอบคลุมค่าอินเทอร์เน็ต ค่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และควรมีงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายพื้นฐานอย่างค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ) แยกออกจากค่าจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เงินอุดหนุนรายหัวสามารถนำไปใช้พัฒนาการศึกษาให้นักเรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรเพิ่มงบประมาณในการจ้างครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อลดการขาดแคลน รวมถึงค่าอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่อและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมความพร้อมให้แก่ครูในการจัดการเรียนการสอนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ผู้เรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพ

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารวบรวมข้อคิดเห็นที่ได้จากการประชุมในครั้งนี้ และนำประเด็นสำคัญจากการหารือกับหน่วยงานในพื้นที่มาจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่เหมาะสมต่อไป

การประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้านการจัดทำแผน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำแผนยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมเซ็นทารา บาย เซ็นทารา บางกอก พระนคร กรุงเทพมหานคร

๑. ประเด็นการมีส่วนร่วม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำแผนยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำแผนยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก เพื่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศและยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก รวมทั้งเพื่อขับเคลื่อนประเทศให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยที่ประชุมได้แบ่งกลุ่ม Workshop เสนอข้อคิดเห็นตัวชี้วัด ๒ ด้าน ได้แก่ ๑) การจัดการศึกษาในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (Academic Indicators) และ ๒) การผลิตและพัฒนากำลังคนและแรงงาน (Workforce Indicators) โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะรวบรวมเป็นแนวทางการจัดทำแผนการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันด้านการศึกษาของไทย และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและกำหนดนโยบายการศึกษาของประเทศต่อไป

๒. ข้อมูลผู้มีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วยบุคคลจากหลายภาคส่วน จำนวน ๙๑ คน ดังนี้

๒.๑) หน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อาทิ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สสวท.

๒.๒) หน่วยงานภาครัฐอื่น อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน และสำนักงบประมาณ

๒.๓) หน่วยงานภาคเอกชน อาทิ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)

๒.๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๓. ผลจากการมีส่วนร่วม

ผลจากการมีส่วนร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำแผนยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก มีดังนี้

๓.๑) ผู้บริหารหน่วยงานหลักกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารหน่วยงานภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนักวิชาการ ภาคเอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับสมรรถนะการศึกษาไทย และยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยในเวทีโลก

๓.๒) ผู้บริหารหน่วยงานหลักกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารหน่วยงานภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนักวิชาการภาคเอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศไทย เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดทำแผนการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก

๓.๓) ได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำแผนการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทยในเวทีโลก

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะนำข้อเสนอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากทุกภาคส่วนที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ไปพิจารณาปรับปรุงการจัดทำแผนยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการศึกษาไทย ในเวทีโลก เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและเสนอสภาการศึกษาให้ความเห็นชอบและนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

